

ДЕРМОТ О'ЛИРИ

ИЛУСТРОВАО НИК ИСТ

ПРВО ПОГЛАВЉЕ

Тото је сањала најлепши сан у животу
(у њему су били џиновска пица пеперони,
тона пасте са сиром и на крају
огroman тирамису у који је зарила
чупаву главицу) кад ју
је нешто изненада
ГРУБО вратило у
хладну лондонску
ноћ.

БУМ, ТРАС и приде **БАМ** ни изблиза не могу описати ужасну буку која је нарушила тишину иначе уснуле улице. А ноћ је била таква да бисмо се и ви и ја завукли у кревет са термофором и покрили још једним ћебетом. Ноћ је била таква да нико при здравој памети не би промолио нос из кревета све док се на небу не појави зубато зимско сунце, па да се тек онда како-тако накани да се суочи с новим даном.

А све се ово односи на нас људе. А шта је с мачкама? **МА ИДИ БРЕ!** Ниједна мачка ни мртванеби изашла из свогудобног креветића по овако хладној ноћи. Никад више не би смела да се појави међу пристојним мачјим светом. Не, не. „То ћемо препустити лисицама и пацовима“, казала би већина мачака.

„Ајд сад мало да одремамо, па се видимо сутра око... хм... једанаест рецимо...“

И управо се из тог разлога Тото изнервирала, сморила и малчице уплашила кад је напољу, код канте за смеће, чула **ЈЕЗИВУ БУКУ.**

Погледала је у родитеље. *Они ће ово средити, јелда?*, помислила је Тото. Ал' они нису ни прстом макли. Нису се ни померили с места.

– Стварно – промрмљала је Тото себи у браду – ко су овде људи, а ко мачке? *Ми смо ти који спавамо по цео дан, а ви треба да нас храните, мазите, негујете, обасипате пажњом, да нам отворате врата, одврћете славину да пијемо воду, масирате нам шапице и, што је најважније...*

ДА УСТАНЕТЕ ИЗ КРЕВЕТА КАД СЕ НАПОЉУ ЗАЧУЈУ СТРАШНИ ЗВУЦИ!

То је скроз поштено... него да поновим:
МИ смо ти који спавамо!

Погледала је у брата Силвера, који је
имао сребрно-бело крзно, велик чупав реп
и беле шапе.

Тото је пак била црно-сиво-смеђа чупава лопта, нарочито сад, са зимским крзном. Око врата је имала дебелу крагну, па је личила на мачку која је дошла из елизабетанске Енглеске, а не из Апулије на штикли италијанске чизме, одакле је заправо била. Она и Силвер били су луталице, а у Лондон су стигли пре само три недеље, након што су их спасла два врло фина људска бића која су сад звали мама и тата (или *татта* и *рара*, како је Тото волела да их зове). Оно двоје што су сад лежали у кревету и хркали.

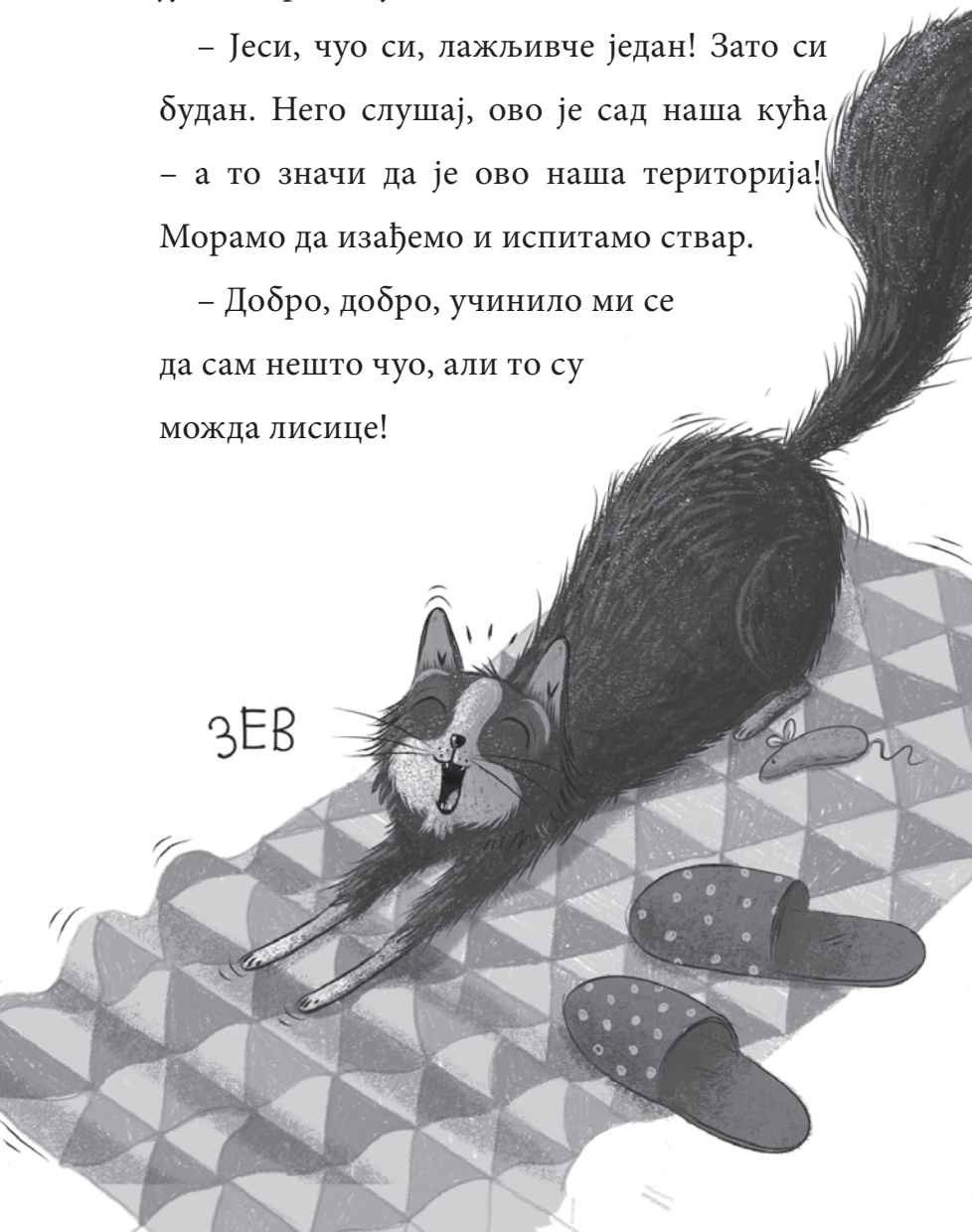
– Силвере – прошапута Тото. – **СИЛВЕРЕ!**
Чу ли ти оно? Чини ми се да допире споља,
из канте за смеће... **ИЗ НАШЕ КАНТЕ ЗА
СМЕЋЕ!**

– Ништа нисам чуо – рече Силвер зевајући и протежући се.

– Јеси, чуо си, лажљивче један! Зато си будан. Него слушај, ово је сад наша кућа – а то значи да је ово наша територија! Морамо да изађемо и испитамо ствар.

– Добро, добро, учинило ми се да сам нешто чуо, али то су можда лисице!

ЗЕВ

Јеси ли видела кол'ке су? Нису ни налик оним нашим са села на које смо навикли. Ове су гадне. Страшне су! Да останемо ми лепо овде и сачекамо да се бука стиша.

– **ПЛАШИШ СЕ!** – повика Тото.

– Овај... не, него баш је хладна ноћ, а она вратанца за мачке баш се тешко отварају, па... Ма добро, признаћу, *малчице* се плашим. Чуј, Тото, ми смо свега три недеље у овој земљи, покушавамо да се уклопимо, напољу је хладно, а ми смо топлокрвни и Италијани, и сад ме је пробудило бог те пита шта, а ти ми тражиш да изађем напоље и видим шта је то. **ИДИ ВИДИ САМА!**

– Силвере, то би било малчице незгодно. Слепа сам, ако си заборавио! – одврати Тото.

Тото је била у праву. Од рођења је била слепа кô слепи миш.

У ствари, то није баш *скроз* тачно. Као прво, већ је упознала Ерика, шишмиша из суседства, и премда јој се није указала прилика да мало с њим проћаска – казао јој је нешто у стилу „немам кад, морам да ловим инсекте“ – он свакако није изгледао као да је слеп. А као друго, она ипак није била *скроз* слепа... Изблиза је још и видела, али у даљини је назирала само светле и тамне облике. Препознавала је силуете људи (на пример маму и тату), мачака (рецимо свог брата), птица напољу (деловале су баш укусно!) и заправо свега што се креће. Али волела је да Силвер увек буде уз њу. Јесте, умео је понекад да буде гњаватор, да је чика, али је ипак, попут

већине старије браће, био жестоко одан својој сестри, коју је веома волео... само то НИКАД не би пред свима рекао.

– Да, секо – одговори Силвер – знам да си слепа, али ти си и нинџа ако ниси заборавила!

Сад је он био у праву. Тото је заправо била једна од највештијих нинџа-мачака на свету, припадница елитног клуба мачјих нинџи, а своје је вештине још као маче научила од свог учитеља у Италији, једног старог бродског мачка по имену Вентура, кога је пак обучио учитељ из Јапана чија је породица поколењима давала нинџе... Другим речима, да, Силвер је имао право – Тото је умела да се стара о себи.

– Добро – каза Тото. – Идемо заједно. Ти због очију...

– И шарма – додаде Силвер.

– Да, и шарма – каза Тото, преврнувши очима – а ја због...

– Смртоносних нинџа вештина – доврши Силвер.

– Важи – каза Тото.

– **ВАЖИ** – рече Силвер.

Силвер је имао право. Био нинџа или не, вратанца за мачке су стварно била прави кошмар да се кроз њих провучеш. Зашто мама и тата не оставе просто врата отворена? Тото и Силвер су одрасли у маслињаку, па су им сва врата и вратанца и даље била помало чудна. Међутим, кад су се нашли напољу, све је било просто кô пасуљ – отрчали су преко баште, попели се преко зида и нашли се испред куће, где су стајале канте за смеће.

У мраку се на месечини видела нека огромна прилика, дупло већа од њих двоје заједно. Тај се створ опасно преврио преко канте, а тур и ноге, истина складно обликовани, штрчали су му увис.

– Дакле – прошапута Тото док су стајали сакривени иза аута на прилазу – оно сигурно није лисица.

– **ТОТО, ТИ НЕ ВИДИШ!** Откуд знаш да није? – на то ће Силвер.

– Не буди безобразан. Видим облике, светле и тамне, а ово... – љутило је показала на уши и бркове – не служи само за украс, знаш! Ја све осећам. Уосталом, је л' теби оно личи на лисицу?

– Па не – одговори Силвер. – Не личи ми баш на лисицу. Али појма немам шта би то могло бити. Превелико је за пацова, али и предебело за мачку.

Кад је „то“ изронило из канте с мрвицама хране око уста, ствар је постала јаснија, али тек малчице.

Животиња је имала светлосмеђе крзно, а на себи је имала сако од твида, црвену туфнасту мараму око врата и шешир на глави.

Тото и Силвер су се збуњено погледали. Је ли оно ипак мачка? Морала је бити, само је била врло чудна и огромна. Једно је пак било сигурно – пошто је правила такву буку, очито се није трудила да се крије.

– Мислим да је то нека наша – прошапута Тото.

– Штета – на то ће Силвер. – Баш би ми пријао један сендвич с пацовчетином за поноћну ужину. То ми се највише свиђа у Лондону – имаш пацова да једеш до миле воље!

– О, дивоте! – промрмља створење за себе. – О, ова клопа је **ФАНТАСТИЧНА**, врхунска! Ово ми је омиљена канта у Лондону! Дивне кости од скуше, па фин комадић бајате паштете, парче буђавог сира...

Тото и Силвер су провирили иза кола, па се брзо сакрили, још више збуњени него малочас.

– Шта прича онај? – прошапута Тото.

– Појма немам – рече Силвер. – Ал' видим да ужива.

– Али то је *наша* канта! – каза Тото. – *Наша* окућница!

– Зар стварно желиш да једеш из канте за смеће? – упита је Силвер. – Тото, живимо овде кô бубрег у лоју – имамо три оброка дневно, и то из конзерве. **КОНЗЕРВЕ**, Тото!

Мазе нас, угађају нам, обожавају нас. Наши другари у Италији убили би за овако нешто, а ти се бринеш због канте!

– Па, добро, али ипак је на нашој територији, па зато идемо да га оверимо – каза Тото.

– Пратим те у стопу – рече Силвер.

Тото је била прави мајстор у вребању и тихом прикрадању, чак и за једну мачку. Захваљујући обуци за нинџу кретала се готово нечујно; захваљујући дрковима увек је тачно знала где је; а захваљујући изузетно оштром слуху детектовала је сваки покрет у кругу од километра. Била је толико тиха да је готово била невидљива. То се нажалост није могло рећи за њеног брата.

Тото је *шаман* хтела да каже: „Чуј, кад стигнемо тамо, ево шта ћемо да радимо...“;

али ју је у томе омео Силвер, који се саплео о бусен (*Како је њо мојуће?*, помислила је Тото. *Па лакше му је било да се НЕ сајлеише!*) и пао јој на леђа, па су се обоје просули тачно испред тајанственог уљеза.

– **АААААА!** – продрао се уљез одскочивши два метра увис. Кад је доскочио на земљу, из сакоа му је испао необично дугачак и танак реп, а онда је у трену нестао.

– Чујте бре, кукавице једне! – повикао је створ гледајући с висине у њих. – Хоћете да ми се пришуњате и опљачкате ме док уживам у вечери из своје канте, је ли? Да чујем шта имате да кажете!

– **КАО ПРВО, ТО НИЈЕ ТВОЈА КАНТА** – каза Тото успевши некако да се искобеља испод брата. – А као друго, ми се јесмо

тек доселили овамо из Италије, али ово је НАША окућница, и никако не волимо да нам се друге мачке мотају по нашој територији. Је ли тако, Силвере? Силвере? – Окренула се и видеља брата како је навалио на полупразну чашицу јогурта који се у стрци просуо. – Силвере!

– О, апсолутно! Тако је како каже. *Матта тиа*, што волим јогурт! – додао је онако за себе завукавши њушку у чашицу.

– Ах па да, наравно! – препредено рече уљез. – Као што видите, ја јесам мачка, али нисам имао појма да су се овде доселиле друге мачке, па сам просто присвојио ову канту за смеће. Није било зле намере. Кô што рекосте, мачке смо.

Ура за мачке! Него, верујем да је овај младић што је завукао главу у чашицу Силвер, а ти си...?

– Тото – одговори она, помало изненађена тиме колико је шармантна та мачка чудног изгледа. – А ти си?

– Млада дамо и млади господине, добро дошли! Дозволите да вам се представим. Имате задовољство да упознате Александра Пацотинова Тридесет трећег, али ви, фини свете, можете да ме зовете као и сви моји драги пријатељи... Мацолики.

– **МАЦОЛИКИ?** – углас повикаше Тото и Силвер.

– Јесте.

– Ти си мачор **ПО ИМЕНУ МАЦОЛИКИ?**

– Тако је.

– Не бисмо да будемо непристојни – каза Тото – али то је баш чудно име. Заиста личиш на *мачку* зато што... *јеси* мачка.

– Ах, да, ви сте тек недавно стигли у Лондон, али уверавам вас да је сасвим уобичајено назвати маче Мацолики. Заправо, то

је сад врло популарно име у фином мачјем друштву. Врло лепо име – каза он вукући мараму видно нервозан.

– Ако ти тако кажеш – промрмља Тото.

– Него, сад кад смо се упознали – не, сад кад смо се *сѝријайшељили* – допустите ми да довршим ово сласно парченце буђавог сира. **АХ, МИЛИНА...**

Тото и Силвер су се погледали и слегли раменима.

– Дивно. Дакле, млади моји пријатељи – рече Мацолики лицкајући шапе – тек сте се доселили овамо. Како вам се чини ваш нови град? Јесте ли видели краљевске драгуље? Бакингемску палату? Даунинг стрит број 10? Лондонски зоолошки врт?

Тамо се могу видети фантастичне звери, премда би се многе од њих радо осладиле неком цица-мацом попут нас, те је то место боље избегавати. Хајте, причајте. Живо ме занимају ваши први утисци!

Тото и Силвер су га бело гледали.

– Шта је било? – упита их Мацолики.

– Немамо појма о чему причаш – рече Силвер.

Мацолики се згрозио. – Нико вас није повео у обилазак града?

– Не, само се играмо, уживамо и гледамо телевизију. Наши родитељи често гледају емисије о природи. Каквих мачака тамо има! Феноменално! – рече Силвер.

– Па то је стварно **СРАМОТА!** – рече Мацолики.

– Вечерас вам се, међутим, посрећило пошто сам ја лиценцирани мачји туристички водич. Баш сам прошле недеље водио по граду мачку белгијског министра иностраних послова, Аделију, дивну руску плаву мацу. А пошто сам се вечерас фино најео из ваше канте, дужник сам вам, па ћу вам у наредних неколико сати радо показати овај наш величанствени град. Шта кажете?

– Па, *баш* је хладно, а и могли бисмо да имамо проблема... – поче Силвер.

– Врло радо! – убаци се Тото. – Одакле ћемо почети?

– Почећемо, наравно, одласком у центар Лондона – рече Мацолики.

– Да. А како ћемо стићи тамо? – упита Тото кад су пошли улицом.

– Као и сви прави Лондонци, мила девој-
чице – одговори Мацолики.

– **МЕТРООМ!**

